

24.02.2023 r.

NFZ-BP.5202.13.2023

2023.47076.TR

F. P. Sp. z o.o.

Decyzja nr 14/2023/BP

Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o świadczeniach”, w zw. z art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z Dz.U. z 2023 r. poz. 221), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku F. P. Sp. z o.o. zs. w ..... o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu:

uznają stanowisko Przedsiębiorcy za nieprawidłowe w zakresie w jakim wykonywanie odpłatnych czynności konwencjonalnych w granicach umocowania wynikającego z dokumentu pełnomocnictwa przez pełnomocnika na rzecz mandanta nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 20 stycznia 2023 r. F. P. Sp. z o.o. zs. w ..... KRS ....., NIP ....., REGON ....., zwana dalej: „Przedsiębiorcą” zwróciła się do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym pełnomocnika, działającego w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez zarząd Przedsiębiorcy.

Wniosek spełniał ustawowe wymogi formalne.

Zgodnie z opisem zdarzenia przyszłego, Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Zarząd spółki zamierza udzielić osobom, nie będącym wspólnikami, pracownikami, czy zleceniobiorcami Przedsiębiorcy, pełnomocnictwa szczególne, upoważniające do wykonywania określonych czynności.

Za wykonywane czynności pełnomocnik będzie otrzymywał od Przedsiębiorcy miesięczne zryczałtowane wynagrodzenie, nieuzależnione w jakimkolwiek stopniu od zakresu wykonywanych czynności (objętych zakresem pełnomocnictwa). Warunki otrzymywania wynagrodzenia i jego wysokość będą wynikać z uchwały zarządu Przedsiębiorcy. Pełnomocnik będzie uprawniony do wnioskowania o zwrot kosztów poniesionych w związku z wykonywanymi czynnościami, np. przejazdu.

Pomiędzy mocodawcą a pełnomocnikiem nie zostanie zawiązany stosunek pracy ani żadna inna umowa cywilnoprawna stanowiąca podstawę prawną działania pełnomocnika. Podstawą wykonywania czynności przez pełnomocnika i wypłacania pełnomocnikowi wynagrodzenia jest wyłącznie uchwała zarządu Przedsiębiorcy, upoważniająca pełnomocnika do dokonywania w imieniu Przedsiębiorcy czynności prawnych określonych w pełnomocnictwie i przewidująca wynagrodzenie z tego tytułu.

Na gruncie tak opisanego stanu faktycznego Przedsiębiorca powziął wątpliwość, czy pełnomocnik ustanowiony uchwałą zarządu Przedsiębiorcy jest objęty obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego.

Zgodnie ze stanowiskiem Przedsiębiorcy, pełnomocnicy działający w ramach udzielonego im przez zarząd Przedsiębiorcy na podstawie art. 98 Kodeksu cywilnego, nie są objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego. W związku z powyższym Przedsiębiorca nie ma obowiązku pobierania od wypłacanego pełnomocnikowi wynagrodzenia składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne. Przedsiębiorca nie ma również obowiązku zgłaszać pełnomocników do ubezpieczenia zdrowotnego.

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W ocenie Prezesa Funduszu stanowisko Przedsiębiorcy jest nieprawidłowe.

Stosownie do treści art. 95 § 1 i § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1360, z późn .zm.), zwanej dalej: „k.c.”, z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych albo wynikających z właściwości czynności prawnej, można dokonać czynności prawnej przez przedstawiciela, a tak dokonana czynność prawna a w granicach umocowania pociąga za sobą skutki bezpośrednio dla reprezentowanego.

Umocowanie do działania w cudzym imieniu może opierać się na ustawie (przedstawicielstwo ustawowe) albo na oświadczeniu reprezentowanego (pełnomocnictwo) (vide - art. 96 k.c.).

Wedle art. 98 k.c., pełnomocnictwo ogólne obejmuje umocowanie do czynności zwykłego zarządu. Do czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu potrzebne jest pełnomocnictwo określające ich rodzaj, chyba że ustawa wymaga pełnomocnictwa do poszczególnej czynności.

Zgodnie z art. 101 § 1 k.c., pełnomocnictwo może być w każdym czasie odwołane, chyba że mocodawca zrzekł się odwołania pełnomocnictwa z przyczyn uzasadnionych treścią stosunku prawnego będącego podstawą pełnomocnictwa. Natomiast w myśl § 2 przepisu, umocowanie wygasa ze śmiercią mocodawcy lub pełnomocnika, chyba że w pełnomocnictwie inaczej zastrzeżono z przyczyn uzasadnionych treścią stosunku prawnego będącego podstawą pełnomocnictwa.

Ponadto według art. 56 k.c., czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego i z ustalonych zwyczajów.

W myśl art. 353¹ k.c., strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Jak natomiast wynika z art. 734 § 1 i § 2 k.c., przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. W braku odmiennej umowy zlecenie obejmuje umocowanie do wykonania czynności w imieniu dającego zlecenie.

Istota przedstawicielstwa polega wobec tego na przyznaniu danej osobie (przedstawicielowi) umocowania (kompetencji, "mocy prawnej") do dokonywania czynności prawnych z bezpośrednim skutkiem dla reprezentowanego. Przedstawicielstwo stanowi wobec tego stosunek prawny, którego treść sprowadza się do kompetencji do działania za mocodawcę w określonym zakresie, wyznaczonym przez normę generalno-abstrakcyjną lub indywidualno-konkretną, która zazwyczaj stanowi równocześnie źródło umocowania (P. Machnikowski (red.), *Zobowiązania. Przepisy ogólne i powiązane przepisy Księgi I KC. Tom I. Komentarz*, Warszawa 2022).

W przypadku pełnomocnika źródłem jego umocowania jest oświadczenie reprezentowanego. Oświadczenie to będzie również określało zakres umocowania pełnomocnika (z zastrzeżeniem wyjątku dotyczącego prokury, w którym to przypadku oświadczenie reprezentowanego przedsiębiorcy jest wprawdzie niezbędne do powstania umocowania po stronie

prokurenta, jednakże nie określa ono zakresu umocowania prokurenta, bowiem zakres ten został określony przez ustawodawcę w art. 109¹ § 1 i art. 109³ k.c.).

Udzielenie pełnomocnictwa następuje na podstawie jednostronnej czynności prawnej o charakterze upoważniającym, która konstituuje stosowne oświadczenie woli mocodawcy.

Zgodnie z dominującym w piśmiennictwie, przesłanką skuteczności udzielenia pełnomocnictwa nie jest zgoda pełnomocnika na dokonanie tej czynności ani przyjęcie przez niego umocowania. Jak podnosi się w doktrynie, udzielenie pełnomocnictwa nie jest czynnością prawną przysparzającą, w związku z czym nie podlega również ocenie w kategoriach kauzalności i abstrakcyjności (P. Machnikowski (red.), *Zobowiązania. Przepisy ogólne i powiązane przepisy Księgi I KC*. Tom I. Komentarz, Warszawa 2022).

W kontekście powyższego nie można mówić o odpłatności pełnomocnictwa, ale o odpłatności czynności prawnej, z którą pełnomocnictwo jest związane – stosunku podstawowego. Do tego rodzaju stosunku zobowiązaniowego odsyłają wprost przepisy Księgi I, Tytułu I, Działu VI Rozdziału II Pełnomocnictwo.

Przywołaną tezę potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie o sygn. akt II CSK 228/17 wskazał, iż pełnomocnictwo - jak przyjmuje się w nauce prawa - jest niezależne od będącego jego podstawą stosunku podstawowego. Umowy będące jego źródłem mają swoją naturę i swoje nazwy. Niemniej nie jest to nowa postać umowy nazywanej umową pełnomocnictwa.

W przypadku pełnomocnictwa szczególnego, należy przyjąć, iż obejmuje ono umocowanie do dokonania konkretnej czynności prawnej, np. do zawarcia umowy sprzedaży konkretnej nieruchomości gruntowej na rzecz zindywidualizowanej osoby fizycznej.

Reasumując, trzeba wskazać, iż **pełnomocnictwo jest czynnością prawną jednostronną, upoważniającą do dokonania czynności konwencjonalnej. Wobec takiej natury przedstawicielstwa, nie może ono stanowić czynności odpłatnej. Ta cecha związana może być natomiast z dwustronnym stosunkiem podstawowym, z którym pełnomocnictwo jest związane.**

Czynnością prawną mającą za przedmiot wykonanie w imieniu zleceniodawcy czynności prawnej jest stosunek zlecenia, o którym mowa w art. 734 § 1 k.c. Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Z tych względów w orzecznictwie przyjmuje się, iż podstawę pełnomocnictwa stanowi stosunek zlecenia, który powinien spełniać wymagania stawiane umowie zlecenia przez przepisy prawa materialnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2010 r. sygn. akt.: I UK 209/09).

Niezależnie zatem od okoliczności, czy strony ustaliły treść czynności prawnej w formie pisemnej, ustnej, czy też zawarły umowę w sposób dorozumiany, przyjąć należy, że do stosunku zobowiązaniowego, przedmiotem którego jest odpłatne wykonywanie czynności konwencjonalnych, co do zasady, zastosowanie będą miały przepisy art. 734 k.c. i n.

Jak natomiast stanowi art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są: osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia lub osobami z nimi współpracującymi.

W tym ujęciu udzielenie wybranej osobie fizycznej pełnomocnictwa szczególnego do wykonywania czynności konwencjonalnych za wynagrodzeniem, spełnia przesłanki tytułu obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, o jakim mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało stwierdzić jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

- 1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo
- 2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
- 3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie,

z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Prawa przedsiębiorców interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, z tym że przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.